

In deze Militaire Spectator is plaatsgemaakt voor twee gastcolumnns. I. Froklage schrijft over singularity, terwijl W. Angenent ingaat op de teloorgang van de krijgskunde. De redactie van de Militaire Spectator daagt ook andere lezers uit om een gastcolumn te schrijven. Het thema is vrij, maar moet passen binnen de formules van het tijdschrift. De boodschap moet relevant zijn voor de lezers. Het moet gaan om een gefundeerde eigen mening, om

een logisch opgebouwd betoog en de feiten moeten kloppen en verifieerbaar zijn. Een bijdrage mag maximaal duizend woorden tellen. U kunt uw gastcolumn sturen naar de bureauredactie (zie colofon) of aanbieden via de website. De redactie wacht uw bijdrage met belangstelling af.

De hoofdredacteur

Singularity

I. Froklage

On his Acceleration Watch website John Smart writes:

'Some 20 to 140 years from now—depending on which evolutionary theorist, systems theorist, computer scientist, technology studies scholar, or futurist you happen to agree with—the ever-increasing rate of technological change in our local environment is expected to undergo a permanent and irreversible developmental phase change, or technological 'singularity,' becoming either:

- A. fully autonomous in its self-development,
- B. human-surpassing in its mental complexity, or
- C. effectively instantaneous in self-improvement (from our perspective),

or if only one of these at first, soon after all of the above. It has been postulated by some that local environmental events after this point must also be 'future-incomprehensible' to existing humanity, though we disagree.¹

Er was veel veranderd in de afgelopen 25 jaar dacht luitenant-kolonel S. in de Leer, terwijl hij zo langzaam mogelijk naar het kantoor van generaal G. Geduld liep. De generaal was al in de zeventig, maar was nog uitermate goed in staat om de kleinste afwijkingen in excel-sheets te ontdekken en daar uitgebreid op in te gaan. Alle officieren sidderden van angst als ze een nieuwe versie

van het Defensie Investeringsplan aan hem moesten aanbieden. De generaal veranderde de grote lijnen natuurlijk nooit en echte keuzes maakte hij ook niet, maar des te meer waren er detailvragen die nooit beantwoord konden worden en zo complete carrières ruïneerden.

De situatie was nu gelukkig te ernstig om tijd te verliezen aan details. Als hij zo laat mogelijk binnenstapte, was er een kans dat ze het alleen over de kern van het probleem zouden hebben. Voor de zekerheid besloot hij eerst nog maar

1 Zie: www.accelerationwatch.com.

een bakje koffie te nemen. Terwijl de machine begon te zoemen, dacht hij hoe mooi het toch allemaal begonnen was. De luchtmacht was de eerste die de mogelijkheden van de *singularity* had ingezien. Hijzelf werd enthousiast toen hij in een lezing uitleg kreeg over het *singularity*-concept. Dat de technische ontwikkeling steeds sneller gaat tot een moment dat de technisch ontwikkeling over de horizon van al het bekende gaat. De wereld achter die einder zal er een zijn van ongekende oplossingen voor alle problemen. Als dat niet goed was voor de krijgsmacht!

Maar pas toen de hele defensietop bij het Centrum in Silicon Valley was geweest en daar de waarheid leerde kennen, werd het mogelijk om de voordelen van de *singularity* echt goed voor Defensie te gebruiken. De eerste jaren was het zoeken geweest naar de juiste vorm en ook de tegenwerking van de 'weigeraars' was lastig. Het idee dat sommige mensen hadden dat je de vooruitgang kon tegenhouden, verbaasde hem nog steeds. Wat een geluk voor Defensie dat er toen tenminste een keer werd doorgepakt en de competentietoewijding werd geïnterpreteerd als toewijding aan de *singularity* en zo onderdeel werd van de beoordeling. De kundige ondersteuning van de consultants van het Centrum in deze zaak was misschien wel wat het verschil had gemaakt. Wat een kerels, met hun lange baarden en duizelingwekkende kennis van exponentiële groei. Zij zorgden wel dat er wat gebeurde! Niet voor niets had de CDS ze als speciale staf binnen Defensie geborgd.

De echte doorbraak was natuurlijk toen de begrotingsperiode over het tijdstip van de *singularity* heen werd getrokken. Alle tekorten verdwenen als sneeuw voor de zon. Na de *singularity* was immers alles mogelijk en het ging per definitie het menselijk verstand te boven. Waarom zouden de tekorten dan niet aangevuld kunnen worden? Er moest wel veel geld uitgegeven worden aan nieuwe technologieën om de *singularity* mogelijk te maken. Geld bleek ook geen probleem toen men bedacht dat de meeste pensioenen pas na de *singularity* uitbetaald moesten worden. Er van uitgaande

dat er wel iets ondenkbaars zou gebeuren dat dit zou oplossen, was er opeens alle ruimte om nieuwe technologieën te betalen. Defensie had hier met allerlei *future combat systems* een groot deel van geclaimd en gekregen.

De *singularity* kwam natuurlijk niet vanzelf en wie anders dan Defensie kon zich hier het beste voor inspannen. En zo kon men er ook zeker van zijn dat de Russen niet eerder dat stadium bereikten. Wat een feest was het toch geweest om defensieplanner te zijn de afgelopen jaren. Hij nam een slok van de hete koffie en er kwam een glimlach op zijn lippen toen hij dacht aan de groei van Defensie de afgelopen jaren. Alles dankzij de *singularity*! Hij moest toegeven dat er nog bitter weinig werkte van al dat nieuwe spul, maar de ontwikkeling was natuurlijk exponentieel en zou ongetwijfeld opeens heel hard gaan. Wat ontzettend vervelend dat het Centrum vanochtend had aangekondigd om de datum van de *singularity* een jaar naar voren te halen. Over een maand was het opeens al zo ver en Defensie had juist dit jaar zo veel mooie projecten op stapel staan. Wat zou er gebeuren als die projecten opeens na de datum vielen? Niemand die het kon weten. Sinds het belletje van de generaal een uur geleden met het nieuws had hij geprobeerd op papier te zetten waarom Defensie technologisch te weinig had bijgedragen om de *singularity* mogelijk te maken. Wat was het lastig dat de minister verleden jaar had gezegd dat Defensie voorliep op het schema van de *singularity*. Gelukkig had hij nog wat weggemoffelde rapportages boven water kunnen krijgen. Wat zouden die nu van pas kunnen komen.

Al was het maar een half jaar uitstel dacht hij, terwijl hij de deur van het kantoor van de generaal open deed. Hij had wat geld gespaard om over vier maanden met ontslag te kunnen. Dan kon hij zelf beginnen aan een nieuwe wereld. ■